

Dr. Mati Heidmets: (Igaunija)

Kāpēc doktora grāds ir laba ideja? Man doktora grāds ir bijis ļoti noderīgs, atverot daudzas durvis: Pirmkārt, tas atvēra durvis uz fantastisko pētījumu un meklējumu pasauli. Vari būt drošs – šī ir viena no visaizraujošākajām pasaulēm, ko Tu jebkad sastapsi. Otrkārt, tas atvēra durvis uz akadēmisko sabiedrību. Šī ir sabiedrība, kur cilvēki izbauda visplašāko brīvību un dziļākās saistības, man šī ir vienīgā pasaule, kurā gribu būt profesionālā ziņā iesaistīts. Treškārt – tas atver durvis personīgai izaugsmei un pašaplicināšanai. Doktora grāds liek justies spēcīgam un laimīgam.

Dr. Rima Tamošiūnienė (Lietuva)

Jau vidusskolā es atklāju, ka jaunu zinību apgūšana, grāmatu lasīšana, dalīšanās ar informāciju un zināšanām ar citiem cilvēkiem ir man ļoti nozīmīga. Es uzskatu, ka dziļas un labas zināšanas var palīdzēt mums dzīvē sasniegt ļoti daudz. Īpaši svarīgi tas ir mūsu valstīs – Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Mēs esam mazi. Tāpēc mums ir jāparāda Pasaulei, ka mēs esam stipri ar savām dziļajām zināšanām un radošumu. Tādēļ viens iemesls, kādēļ es esmu izvēlējusies zinātnes ceļu ir lai zinātu, otrs - lai nestu šīs zināšanas citiem cilvēkiem, trešais – lai komunicētu ar jaunāko paaudzi un uzzinātu tās mērķus.

Dr. Juris Binde (Latvija)

Zināšanas un pieredze ir viena no lielākajām cilvēka vērtībām, ko nevar atņemt, tāpēc svarīgi, lai cilvēks savas dzīves laikā turpinātu izglītoties. Mani uzsākt studijas doktorantūrā mudināja vēlme sistematizēt vairāk kā 15 gadu laikā uzkrātās zināšanas. Protams, studijas doktorantūrā nav vieglas, ir nepieciešama motivācija, gribasspēks un pašiniciatīva, lai spertu šo pirmo garā ceļa posmu. Tomēr pāri visam dominē gandarijums par iespēju ne tikai apzināties savu potenciālu un zināšanas, bet tās ieguldīt šodienas un nākotnes ekonomikas veidošanā. Studijas doktorantūrā šodien vairs nav sausa zinātnisku materiālu pētīšana, bet gan zinātnes un līdz šim apgūto praktisko zināšanu sinerģija, lai radītu ko jaunu un praktiski pielietojamu.

ZINĀTNE LATVIJĀ UN EIROPĀ

Vai esi dzirdējis, ka Eiropas Savienībā ir izstrādāta ilgtermiņa stratēģija zinātnes attīstībai? Eiropas valstu pārstāvji Briselē ir secinājuši, ka zinātne būs tas spēks, kas nodrošinās mums visiem labklājību tuvākajā desmitgadē. Kāpēc? Jo lietas, ko ražo, arvien mainās un tehnoloģijas attīstās: enerģijas veidi un akumulatori, sakaru ierīces un informācijas pārraides veidi, materiāli un to pārstrādes iespējas, medikamenti un terapijas metodes.

Ja Eiropa grib būt konkurētspējīga pasaulē, tad Eiropas Savienības zinātniekiem ir jāspēj ražotājiem piedāvāt jaunus tehniskus risinājumus, jaunus inovatīvus produktus. Latvija ir maza valsts, bet mums ir gudri zinātnieki. Sadarbojoties ar Eiropas izcilākajiem pētniecības institūtiem, mēs varam veikt vēl apjomīgākus pētījumus.

Eiropai jāklūst par gudrāko vietu uz pasaules, kur tiks veikti nozīmīgākie atklājumi un izgudrojumi, tāpēc zinātnei no 2014. līdz 2020. gadam tiks atvēlēti 80 līdz 100 miljardi eiro. Eiropas līmeņa zinātnes attīstības plāns ar nosaukumu Horizon 2020 jau ir atrodams internetā, vari ar to iepazīties:

<http://ec.europa.eu/research/horizon2020/>

Finasējuma zinātnei un pētniecībā tuvākajos gados būtiski ir jāpieaug arī Latvijā, tā ir nolemts mūsu valsts Nacionālās attīstības plānā.

Lai īstenotu šos ambiciozos plānus, ir nepieciešama jaunu un enerģisku zinātnieku paaudze. Tāpēc jau šobrīd tiek īstenoti dažādi pasākumi, lai talantīgākos studentus piesaistītu doktorantūrai, taiņ skaitā dāsnas stipendijas, līdz pat 800 latiem mēnesī. Zinātnieka darba apmaksu Eiropā ir ļoti augsta, tie Latvijas zinātnieki, kas iesaistās dažādos starptautiskos projektos, saņem līdz 15 latiem stundā, un šai likmei ir tendence pieaugt.

Dr. Ene Ergma: (Igaunija)

Es ticu, ka izglītība eksaktajās zinātnēs Tev pavērs daudz lielākas iespējas visai dzīvei. Kāpēc? Pirmkārt, Tu varēsi saprast vislabākā likumdevēja – perfektās – dabas – likumus. Cilvēka izveidoti likumi nekad nebūs perfekti, jo paši cilvēki nav perfekti. Otrkārt, ja Tev ir eksakto zinātņu izglītības pamats, Tu vari strādāt visdažādākajās jomās, no izpētes līdz banku sektoram, biznesam un politikai, jo daba iemāca Tev būt loģiskam un meklēt saistību starp neredzamiem iemesliem. Bet galvenais iemesls izvēlēties zinātnieka karjeru ir tas, ka zinātne ir jautra.

Dr. Alfonsas Daniūnas (Lietuva)

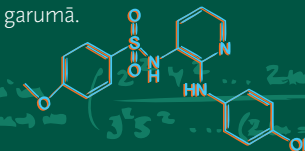
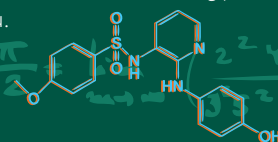
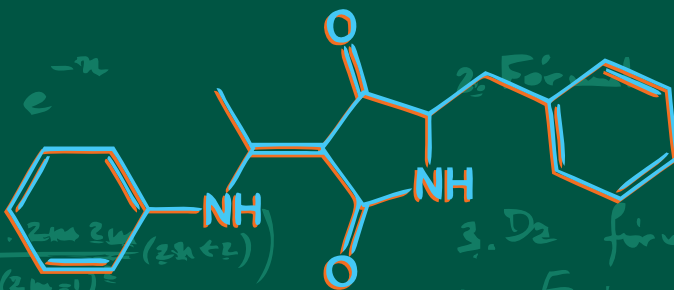
Dzīve vienmēr ir lielāku vai mazāku izaicinājumu pilna. Dažreiz ir vajadzīgs daudz laika, lai nobriestu lēmumu pieņemšanā, un dažreiz lēmumi tiek pieņemti nekavējoties. Es ticu, ka savas dzīves saistīšana ar zinātni ir ārkārtīgi nozīmīgs solis. Nav svarīgi, kur Tava profesionālā attīstība notiks nākotnē - universitātē vai kur citur. Es domāju, ka zinātniskās ziņkārības spēkam ir jāpieaug bakalaura vai maģistra studiju laikā. To visbiežāk veicina apkārtējie, profesori vai slaveni cilvēki.

Manā gadījumā, daļa zinātniskās aktivitātēs studiju laikā radīja vistiešāko iemeslu kļūt par doktora programmas studentu. Mani pirmie pētījumi bija kā lakmuss, kas parādīja, vai man tas patīk vai nē. Tu nevari veikt pētījumus, ja Tev tas nepatīk. Cilvēki ir ļoti dažādi, tāpat kā veidi, kā ticamies iecerēto sasniegt. Pat ja nekad neesi sevi iedomājis kā pētnieku, bet zināmā punktā esi sajutis kaisli un aizrautību pret zinātni – nekavējies pievienoties akadēmiskajai sabiedrībai. Lai doktora studijas ir Tavs pirmais zinātniskais izmēģinājums!

Dr. Vaira Viķe-Freiberga (Latvija)

Bērnībā, pēc māsiņas nāves bēgļu gaitās biju nolēmusi kļūt par ārsti, lai glābtu cilvēku dzīvības. Bakalaura studiju laikā Toronto Universitātē vilos ārsta profesijā kā ienesīgā biznesā un manī radās vēlme strādāt zinātnei un pētniecībai, kas turpinājās profesionālā mūža garumā.

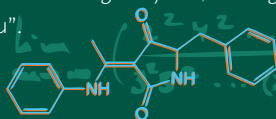
KĀ KLŪT PAR TALANTĪGU UN PIEPRASĪTU ZINĀTNIIEKU?

Zinātne ir iespēja pētīt un atklāt jaunas sakarības, faktus un norises. Zinātnes nozarēs ir visdažādākās. Nav liela starpība, vai Tevi interesē jaunas datorprogrammas, jaunu zāļu izgatavošana, senas valodas vai apjomīgi biznesa projekti – to visu labāk izzināt un ieceres īstenot Tev palīdzēs laba izglītība. Mūsdienu pasaulē pieprasīts zinātnieks noteikti ir ar doktora grādu. Doktora grāds ir apliecinājums Tavai domāšanas un darbu kvalitātei. Tavai spējai domāt plašāk, meklēt nebijušus risinājumus, būt par talantīgu zinātnieku un nākotnes pasaules veidotāju.

Kļūt par zinātnu doktoru nav viegli. Kopsummā tas nozīmē vismaz desmit studiju gadus. Vispirms jāstudē bakalaura studiju programmā (trīs vai četri gadi), pēc tam divi gadi maģistrantūrā – šajos posmos iegūst pamatprasmes un zināšanas specialitātē. Visbeidzot seko doktorantūra – tā ilgst trīs līdz piecus gadus, šajā laikā ir jāizstrādā doktora darbs (to sauc arī par disertāciju). Tas ir patstāvīgi veikts apjomīgs pētījums, kurā jāliek lietā studiju laikā apgūtās zināšanas un prasmes, un pats galvenais – jāpievieno savas oriģinālas idejas. Lai iegūtu doktora grādu, šā pētījuma rezultāti ir publiski jāatrāda pieredzējušajiem nozares zinātniekiem un citiem interesentiem, publiskā diskusijā jāpierāda sava taisnība. To sauc par „aizstāvēšanos”. Komisija, ko sauc par promocijas padomi, pieņem lēmumu, vai doktora darbs ir gana labs – vai tas ir izstrādāts patstāvīgi, vai ir pietiekoši daudz jaunu ideju, un vai tās ir atbilstoši līmenī izklāstītas. Ja komisijas lēmums ir pozitīvs, un neviens trīs mēnešu laikā neapstrīd, ka darbs ir jūsu paša radīts, doktora grāds ir jūsu.

Var rasties jautājums – vai visas šīs ilgās mācības ir tā vērtas? Ko tas gala rezultātā dos? Var taču nodarboties ar pētniecību un izgudrošanu arī bez laika izšķiešanas augstskolā. Uzreiz pēc vidusskolas, vai to pat nepabeidzot!

Mēs, jaunie zinātnieki, ar pilnu atbildības sajūtu apgalvojām – ar pētniecību, protams, var nodarboties, taču bez dziļām teorētiskām zināšanām nopietni zinātniski pētījumi diemžēl mūsdienās nav iespējami. Tikai iekļaujoties zinātnieku sabiedrībā, Tu ātri apgūsi modernas pētniecības metodes un attīstīsi spēju domāt radoši. Ar doktora grādu, kas apliecinās Tavas plašās zināšanas un radošu prātu, Tu būsi ļoti pieprasīts darba tirgū, pat ja nevēlēsies strādāt tieši zinātnē. Strauji aug pieprasījums pēc zinātniekiem arī privātajos uzņēmumos, kuri arvien vairāk nodarbojas ar inovācijām. Varbūt tieši Tavs izgudrojums, sekmīgi ieviests ražošanā, kļūs par Latvijas „Nokiju”!

Latvijas Jauno Zinātnieku Apvienība

www.ljza.lv

Latvijas Jauno zinātnieku apvienība ir organizācija, kas pārstāv doktorantus un jaunos zinātniekus valsts zinātnes politikas plānošanas procesā. LJZA apvieno doktorantus un jaunos zinātnieku no dažādām zinātnu nozarēm un ir padomdevēji doktorantiem, skaidrojot viņiem doktorantūras prasības. LJZA mērķis ir popularizēt zinātni un zinātnisko darbību.

Grīndeks

www.grindeks.lv

AS «Grīndeks» ir vadošais farmācijas uzņēmums Baltijas valstīs. Uzņēmuma galvenie darbības virzieni ir oriģinālproduktu, patentbrīvo un aktīvo farmaceitisko vielu pētniecība, izstrāde, ražošana un pārdošana. «Grīndeks» specializējas sirds un asinsvadu, centrālo nervu sistēmu ietekmējošo un pretvēža medikamentu terapeitiskajās grupās.

PAR DOKTORIEM NO TAUTAS MUTES

- 👉 Vēlies grādus, kas no nākamajā rītā nepārvēršas galvassāpēs? Tad izvēlies doktora grādu.
- 👉 Kāds grāds, tāda alga
- 👉 Tas nav krāpnieks, tas nav māns! Tas ir Vilis! Viņam grāds...
- 👉 Es meitīņa kā rozīte, kā sarkana zemenīte, pašai man bij' nešpetns prāts, vīram manam - doktorgrāds
- 👉 Dr. Hauss arī ir Doktors...
- 👉 Iegūsti doktora grādu, un vari viņam teikt, ka tev ir doktordesa!
- 👉 Doktora grāds. Paltelina jūsu pievilcību pretējā dzimuma acīs. Finansiāla ziņā. Dažreiz.

Atbalsta: — GEBERT RUF STIFTUNG —

www.grstiftung.ch

Sadarbības partneri:

www.enta.lv

Lietuvos Jaunųjų Mokslininkų Sąjunga

www.ljms.lt

klūsti par doktoru!

Tests

- 👉 Tev patīk izgudrojumi un atklājumi.
- 👉 Tev patīk izgudrot un atklāt.
- 👉 Tev interesē dažādi kāpēc?
- 👉 Tev ir oriģinālas idejas.
- 👉 Tu gribi būt viens no tiem, kas pirmais uzzina par atklājumiem.
- 👉 Tu gribi būt viens no tiem, kas noteiks tehnoloģiju attīstību nākotnē.
- 👉 Tu gribi lietas ne tikai lietot, bet arī tās saprast un uzlabot.
- 👉 Tu vēlies ceļot pa pasauli, piedaloties konferencēs.
- 👉 Tu vēlies radošu vidi ap sevi.
- 👉 Tu vēlies sabiedrības cieņu un atpazīstamību.

Ja TU piekrti vismaz 7 apgalvojumiem, tad tu vari būt talantīgs zinātnieks!